

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za ljudska prava i slobode

Broj: 00-63-8/19-

Podgorica, 30. oktobar 2019. godine

INFORMACIJA

O UČEŠĆU PREDsjedNIKA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE DR HALILA DUKOVIĆA NA ČETVRTOJ REGIONALNOJ KONFERENCIJI TIJELA ZA JEDNAKOST, održanoj u Podgorici 28. i 29. oktobra 2019. godine

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković učestvovao je na Četvrtoj regionalnoj konferenciji tijela za jednakost, održanoj u Podgorici 28. i 29. oktobra 2019.

Konferenciju su otvorili predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović, šefica Misije OEBS-a u Crnoj Gori Maryse Daviet, predstavnica Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori Michaela Bauer, predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković, predsjednica Izvršnog odbora EQUINET mreže Tena Šimonović- Einwalter, generalna direktorica Direktorata za unapređenje i zaštitu ljudskih prava u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava Blanka Radošević-Marović i zamjenica Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore koja obavlja dužnost Zaštitnika/ce Zdenka Perović.

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović je saopštio da se poslanici u Skupštini Crne Gore, aktivnostima u radnim tijelima i cjelokupnim javnim djelovanjem, bore protiv diskriminacije i promovišu vrijednosti koje institucija Ombudsmana zastupa. Ocijenio je da institucija Zaštitnika u Crnoj Gori uživa sve veće poštovanje i podsjetio da predstoji izbor novog Ombudsmana za kojeg imamo odlične kandidate. Istakao je da Skupština Crne Gore inicira, redovno organizuje i učestvuje na regionalnim i drugim međunarodnim okupljanjima parlamenataraca, jer dragocjenom smatra razmjenu mišljenja, iskustava i ideja o temama od zajedničkog interesa.

Šefica Misije OEBS-a u Crnoj Gori Maryse Daviet je podsjetila da su se države članice OEBS-a obavezale da podržavaju i brane ravnopravnost i ljudska prava i uspostavile mehanizme, agencije i institucije za postizanje jednakosti. S obzirom da su se države članice OEBS-a 2008. godine u Helsinkiju saglasile da podrže pluralističko civilno društvo i podstaknu partnerstva između različitih aktera u unapređenju i zaštiti ljudskih prava, ocijenila je da tijela za jednakost predstavljaju realizaciju tih obaveza. Zaključila je da je Misija OEBS-a razvila snažno partnerstvo sa Skupštinom i svim inicijativama za ravnopravnost.

Predstavnica Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori Michaela Bauer je ocijenila da postoji unapređenje kvaliteta života djece širom svijeta, u regionu i u Crnoj Gori. S druge strane, ukazala je na aktuelne izazove, kao što su siromaštvo, nejednakost, nedostatak pristupa uslugama i podršci, diskriminacija i stigma, nasilje u porodici, u školi i na internetu, zbog čega sva djeca nemaju jednake šanse za srećno djetinjstvo. Nezavisne institucije za ljudska prava imaju ključnu odgovornost u praćenju napretka u pravima djeteta. Zaključila je da je potrebna snažna saradnja državnih institucija i nevladinog sektora kako bi izgradili bolji svijet za svako dijete.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je istakao da Odbor za ljudska prava i slobode, u skladu sa svojom Poslovnikom Skupštine utvrđenom nadležnošću, ima važnu ulogu u oblasti ostvarivanja, zaštite i unapređivanja ljudskih prava i sloboda i preduzima brojne aktivnosti u ovoj oblasti. Upoznao je učesnike Konferencije sa multisektorskim pristupom u rada Odbora koji kroz kvalitetnu saradnju sa institucijom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao prirodnim partnerom i saveznikom i sa nadležnim državnim organima, međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Crnoj Gori i nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava, realizuje brojne aktivnosti u cilju postizanja većeg stepena poštovanja i zaštite ljudskih prava i sloboda. Podsjetio je da se Planom rada Odbora obuhvataju sve važne aktivnosti iz oblasti vladavine prava, odnosno iz domena koji pokrivaju pregovaračka Poglavlja 23 i 24 navodeći da je u svim dosadašnjim planovima rada Odbora akcenat bio i na zaštiti od diskriminacije. Istakao je da su Odbor za ljudska prava i slobode i Skupština Crne Gore svoj doprinos ovoj oblasti dali usvajanjem sistemskog Zakona o zabrani

diskriminacije 2010. godine, a nakon toga usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije 2014. godine kada je isti usaglašen sa međunarodnim zakonodavstvom u ovoj oblasti, kao i usvajanjem Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom.

Predsjednik Odbora je ukazao da je kontinuiranim praćenjem stanja u oblasti zabrane diskriminacije ocijenjeno da je i dalje prisutno nedovoljno prepoznavanje i procesuiranje slučajeva diskriminacije, na šta ukazuje i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Stoga je Skupština zaključila da je neophodno da Zaštitnik, u saradnji sa nadležnim subjektima, prvenstveno Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, uloži dodatne napore na promociji zakonodavnog okvira kojim je regulisana oblast antidiskriminacije u cilju približavanja ove oblasti građanima i nadležnim organima koji postupaju u slučajevima koji se tiču diskriminacije.

Predsjednica Izvršnog odbora EQUINET mreže Tena Šimonović- Einwalter je ocijenila da je regionalna Mreža tijela za jednakost jugoistočne Evrope koja je osnovana 2016. godine vrlo korisna za razmjenu iskustava i najboljih praksi, jer se institucije ombudsmana u regionu suočavaju sa sličnim izazovima. Iako su ove institucije relativno nove u poređenju sa onima iz Zapadne i Sjeverne Evrope, u nekim oblastima smo nekoliko koraka ispred njih. Zakoni u mnogim od ovih država su sveobuhvatni, sa velikim brojem diskriminacijskih osnova i područja diskriminacije. Takođe, države regiona imaju brojne i kvalitetne strateške dokumente. S druge strane, problemi postoje u implementaciji zakona i strategija, čemu treba posvetiti posebnu pažnju.

Blanka Radošević-Marović je istakla da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava ima decenijsku saradnju sa institucijom Zaštitnika, posebno u sprovođenju obuka u oblasti zaštite od diskriminacije i učešću predstavnika Institucije u radnim grupama za izradu nacrtu zakona i strateških dokumenata. Ranije su imali svojstvo članova radnih grupa, a u posljednjem periodu imaju svojstvo posmatrača i konsultanata. Takođe, intenzivirana je saradnja u pružanju podrške Ombudsmanu u cilju sistematizovanog, efikasnog i blagovremenog prikupljanja podataka o svim slučajevima diskriminacije koje su, po Zakonu o zabrani diskriminacije, organi policije, sudstva, tužilaštva i inspekcije dužni da dostavljaju Ombudsmanu. Zaključila je da u narednom periodu treba raditi na podizanju svijesti javnosti o neophodnosti poštovanja principa jednakosti, ravnopravnosti i nediskriminacije po osnovu ličnih svojstava.

Zamjenica Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore koja obavlja dužnost Zaštitnika/ce Zdenka Perović je podsjetila da je na Konferenciji u Beogradu, održanoj na Međunarodni dan tolerancije - 16. novembra 2016. godine formirana Regionalna mreža tijela za jednakost. Nakon toga, na konferencijama u Zagrebu i Tirani bilo je riječi o izazovima prikupljanja statističkih podataka o diskriminaciji i nezavisnosti tijela za jednakost. Ukazala je na važnost primjene međunarodnih standarda u zaštiti od diskriminacije, kao što su revidirana Preporuka opšte politike broj 2 Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije i Preporuka Evropske komisije o standardima tijela za jednakost iz juna 2018. godine i zaključila da se ovi standardi poštuju i primjenjuju u instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Na prvom Panelu na temu „Borba protiv diskriminacije od ranog djetinjstva do odrasle osobe (30 godina UN Konvencije o pravima djeteta)“ govorili su: međunarodna ekspertkinja za prava djeteta Nevena Šahović-Vučković, zamjenica Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Snežana Mijušković, predstavnica “Zlatnih savjetnika/ca Zaštitnika” Lana Jovanović, zamjenik Pravobraniteljice za prava osoba sa invaliditetom Republike Hrvatske Darijo Jurišić i pravobraniteljica za prava djeteta Republike Hrvatske Helenca Pirnat-Dragičević.

Nevena Šahović-Vučković, ekspertkinja koja je 1996. osnovala prvi jugoslovenski Centar za prava djeteta, nakon toga i Centra za ljudska prava i 1989. prevela Konvenciju UN o pravima djeteta na srpsko-hrvatski jezik je podsjetila da je Konvencijom UN o pravima djeteta, kao međunarodnim dokumentom koji je ratifikovalo 196 država, proklamovana zabrana diskriminacije djece. 1991. godine Komitet UN za prava djeteta je pravo na zaštitu od diskriminacije uvrstio među četiri osnovna principa Konvencije. Mnoge države su ustavom proklamovale prava djeteta i zabranu njihove diskriminacije, a u preko 100 država postoje zakoni o pravima djeteta. Mišljenja je da bi sve države trebalo da usvoje poseban zakon o pravima djeteta. Većina država ima opšte ili posebne strategije za zaštitu prava djeteta.

Pojačana je svijest medija o pravima djece i veće je uključivanje djece u pitanja koja ih se tiču. Podsjetila je da je prije usvajanja Konvencije o pravima djeteta samo u Norveškoj postojao Ombudsman za djecu, a sada oko 100 država ima takvu instituciju ili zamjenika Ombudsmana koji se bavi pravima djeteta. Da bi prava imala smisla, potrebno je obezbijediti pravnu zaštitu koja djeci žrtvama

diskriminacije omogućava da se u pravnom postupku obrate nekom tijelu, kao što su nezavisne institucije i sudovi. Ekspertkinja Šahović-Vučković smatra da diskriminacija djece nije manja od one koja je postojala prije 30 godina, ali su putevi za zaštitu mnogo vidljiviji. Za unapređenja stanja u ovoj oblasti potrebne su mjere za uspostavljanje vladavine prava, unapređenje nezavisnosti institucija za zaštitu prava i promjena svijesti građana.

Snežana Mijušković je ocijenila da je opšte stanje prava djeteta u Crnoj Gori na zadovoljavajućem nivou, ali su prisutne određene neravnomyjnosti u uživanju prava. Izazovi se odnose na obezbjeđivanje uslova u kojima bi svako dijete u Crnoj Gori uživalo jednaka prava i na pripremu djece da odrastu u svijetu novih izazova. U različitim regijama Crne Gore evidentne su razlike u pristupu djece pravima. U narednom periodu potrebno je unaprijediti međusektorsku saradnju i prohodnost informacija između centralnog i nivoa lokalnih samouprava. Takođe, neophodno je uspostaviti bolju koordinaciju politika koje se tiču djece i stalne edukacije u ovoj oblasti.

Predstavnica "Zlatnih savjetnika/ca Zaštitnika" Lana Jovanović je ukazala na važnost glasa djece u donošenju odluka u pitanjima koja ih se tiču i ocijenila da je djeci potrebna ozbiljna edukacija o njihovim pravima i podrška da iskažu svoje mišljenje.

Zamjenik pravobraniteljice za prava osoba sa invaliditetom Republike Hrvatske Darijo Jurišić je govorio o važnosti rane intervencije, jer su prve tri godine najvažnije u životu svake osobe. Istakao je da je pravo na ranu intervenciju ljudsko pravo. Ukazao je na važnost multisektorske saradnje i uključivanja lokalnih samouprava u pitanja koja se tiču djece.

Pravobraniteljica za prava djeteta Republike Hrvatske Helena Pirnat-Dragičević je saopštila da je u Hrvatskoj povećana svijest o pravima djeteta, ali još uvijek postoje brojni odrasli, čak i stručnjaci koji u kontaktu sa djecom ne poznaju njihova prava. Prava djeteta su prava sa kojima se rađa i nije ih potrebno zaslužiti, a odrasli treba da nauče djecu odgovornosti. Istakla je da je participativno pravo najmanje zastupljeno pravo djeteta i naglasila da je dijete subjekt koji ima prava i obaveze.

Na drugoj Panel diskusiji o etničkim i vjerskim stereotipima i predrasudama kao uzroku diskriminacije govorili su: zamjenica Pučke pravobraniteljice Republike Hrvatske Tena Šimonović-Einwalter, profesorica na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore prof. dr Sonja Tomović - Šundić, filozof i politikolog dr Goran Sekulović, izvršni direktor NVO „Mladi Romi” Samir Jaha i savjetnica u instituciji Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Milena Krsmanović.

Zamjenica Pučke pravobraniteljice Republike Hrvatske Tena Šimonović Einwalter je istakla da se protiv rasne ili etničke diskriminacije bore reaktivno i preventivno. Kontinuirana istraživanja o stavovima i nivou svijesti o diskriminaciji u Hrvatskoj pokazuju da godinama postoje isti stereotipi i negativni stavovi prema određenim društvenim grupama, a najzastupljenije su predrasude prema Romima koji se najčešće susreću sa diskriminacijom. Zabilježen je porast broja medija koji šire stereotipe i podstiču nasilje usmjereno na manjinske grupe, kao i porast netolerancije prema političkim oponentima, nacionalnim i seksualnim manjinama. Nedostaju im jasne i direktne reakcije protiv govora mržnje, pa raspravljaju o potrebi donošenja novog zakona usmjerelog na prevenciju i zaustavljanje lažnih vijesti i govora mržnje na internetu. Zaključila je da je za djelotvornu borbu protiv diskriminacije ključno preveniranje buduće diskriminacije i borba protiv stereotipa i predrasuda.

Profesorica Sonja Tomović- Šundić smatra da treba preventivno djelovati na predrasude i stereotipe i dubinski raditi na promjeni svijesti. Zaključila je da je važna izgradnja tolerantnog društva, snaženje ideje o ljudskim pravima i jačanje institucija koje se bave njihovom zaštitom i promocijom. Potrebna je promjena kulturoloških obrazaca i snažnije aktivnosti na povezivanju sa akademskom zajednicom. Takođe, neophodno je jačati programe koji će intenzivirati društvenu koheziju, a spriječiti društvenu dezintegraciju i snažiti demokratske institucije.

Filozof i politikolog dr Goran Sekulović je govorio o interkulturalnom dijalogu, kao civilizacijskoj i demokratskoj brani za stereotipe i distancu između pripadnika različitih etniciteta i konfesija. Naglasio je da dijalog treba da se podstiče zbog ostvarivanja humanističkih i razvojnih ciljeva svake zajednice. Interkulturalni dijalog može pomoći da se cijeni raznolikost, a istovremeno podržava društvena kohezija zbog čega više aktivnosti treba usmjeriti na podsticanje interkulturalnog dijaloga.

Izvršni direktor NVO „Mladi Romi“ Samir Jaha je govorio o položaju Roma u Crnoj Gori, njihovoj zastupljenosti u institucijama i aktivnostima preduzetim u oblasti obrazovanja, zapošljavanja i stanovanja. Iako je u posljednjih deset godina u Crnoj Gori ostvaren najveći napredak u obrazovanju Roma, smatra da u narednom periodu veću pažnju treba posvetiti obezbjeđivanju kvalitetnog

obrazovanja. Podsjetio je da je prema istraživanju CEDEM-a iz 2019. godine u Crnoj Gori najprisutnija etnička distanca prema Romima.

Savjetnica Milena Krsmanović je saopštila da su predrasude i stereotipi često uzrok diskriminatorskih ponašanja i praksi. Stereotipi imaju izraženu funkciju pojednostavljivanja socijalne realnosti, a u njihovoj osnovi su procesi socijalne karakterizacije i generalizacije. Stereotipi i predrasude nijesu urođeni, već se uče od rođenja, od šire porodice, prijatelja, profesora, putem medija i socijalnih mreža, a za njihovo prevazilaženje važno je informisanje putem škola i medija, kao i razumijevanje međusobnih razlika.

U okviru trećeg Panela na temu „Kako obezbijediti apsolutnu nezavisnost tijela za jednakost (pravo, politika i stvarnost)“ govorili su predstavnici tijela za jednakost iz regiona: Miha Lobnik, Hilmi Jashari, Robert Gajda, Tatjana Jokanović, Ljubinko Mitrović, Marijan Ponjavić i Šučko Baković, bivši Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Miha Lobnik je informisao o radu slovenačkog tijela za jednakost koje je formirano u oktobru 2016. U početku su imali problema u obezbjeđivanju finansijskih sredstava, ali vremenom stanje se poboljšalo, pa je značajno povećan broj stručnog kadra i budžetskih sredstava, od 200.000 eura u oktobru 2016. na 1.200.000 eura u februaru 2019.

Hilmi Jašari, Ombudsman u Republici Kosovo je izjavio da se kod državnih institucija morao boriti za rješavanje problema neadekvatnih prostorija Institucije, pokušaj limitiranja budžetskih sredstava i produženje vremena planiranog za izlaganje prilikom podnošenja godišnjih izvještaja na plenumu Skupštine.

Robert Gajda, predstavnik albanskog tijela za jednakost se susreće sa institucionalnim izazovima koji uključuju materijalne, finansijske i administrativne probleme i funkcionalnim koji se tiču efektivnosti njihovih odluka i praćenja preporuka. U albanskom tijelu za jednakost postoji mogućnost donošenja pravno vezujuće odluke, ali je potrebno da se ona prvo potvrdi u sudu.

Tatjana Jokanović iz institucije Poverenika za zaštitu ravnopravnosti Srbije je saopštila da je odnos izvršne vlasti u Srbiji prema ovom nezavisnom organu najbolje prikazan u procentima ispunjenosti preporuka Poverenice, jer je u 2016. taj procenat iznosio 93,9%, u 2017. godini 91,6%, a u 2018. godini 98,3%.

Ljubinko Mitrović, Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine je naglasio da njihova institucija nije nezavisna, iako je zakonski tako definisana, a problemi nastaju prilikom obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad. Trenutno je u pripremi zakonsko rješenje koje će dodatno oslabiti Instituciju, jer dodatno problematizuje pitanje finansija i kontrole sredstava, umjesto da ga olakšava.

Marijan Ponjavić, državni savjetnik u Komisiji za sprječavanje i zaštitu od diskriminacije Republike Sjeverne Makedonije je informisao da ovo tijelo trenutno ne funkcioniše zbog zastoja u skupštinskoj Komisiji za izbor i imenovanja. Određene politike po pitanju zaštite od diskriminacije treba unaprijediti u skladu sa sadašnjim društvenim potrebama i postojećim međunarodnim normama, a vlasti moraju omogućiti potpunu nezavisnost tijela za ravnopravnost.

Bivši Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je istakao da je tokom više od devet godina rada u Instituciji primijetio postepeno derogiranje značaja i povoljnosti koje je Zaštitnik uživao prilikom osnivanja Institucije. Zaštitnik i zamjenici Zaštitnika tada su imali mnogo veća primanja, poput predsjednika i sudija Ustavnog suda, a Zaštitnik je bio zaštićen imunitetom, poput poslanika. Sada je prisutna potpuno drugačija slika, primanja su mnogo manja, a imunitet Zaštitnika je samo funkcionalan.

Drugog dana Konferencije na Panel diskusiji na temu "Mediji i tijela za jednakost - prirodni saveznici ili samo izvor informacija u borbi protiv diskriminacije" govorili su: zamjenica Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske Mladenka Morović, pomoćnica direktora Agencije za elektronske medije Sunčica Bakić, zamjenica Poverenice za jednakost Republike Srbije Mirjana Kecman, urednik crnogorske informativne agencije "MINA" Milan Žugić i savjetnica za odnose sa javnošću u instituciji Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Milana Bojović.

Zamjenica Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske Mladenka Morović je saopštila da prate sprovođenje zakona i drugih propisa kojima se uređuje pitanje ravnopravnosti spolova. Istakla je da je zakonski zabranjeno javno prikazivanje i predstavljanje žena i muškaraca na uvredljiv i omalovažavajući način. Informisala je da je Pravobraniteljica izradila Medijski kodeks sa

smjernicama za izvještavanje o nasilju nad ženama. Zaključila je da su mediji prirodni saveznici i izvori informacija u borbi protiv diskriminacije koji moraju da rade na objektivan i nepristrasan način i poštuju načela ravnopravnosti polova.

Pomoćnica direktora Agencije za elektronske medije Sunčica Bakić je istakla da Agencija svake godine, pored velikog broja izvještaja koji se tiču osnovne primjene zakona, normi i standarda vezanih za medijsko izvještavanje, objavi jedan broj informacija iz šireg korpusa zaštite ljudskih prava. Prema podacima iz 2018. godine svaki peti televizijski oglas na programu crnogorskih televizija je rodno stereotipan, a 1,2 % informativnog programa nacionalnog javnog emitera prevedeno je na znakovni jezik, dok na programima komercijalnih televizijskih stanica nema sadržaja prevedenih na znakovni jezik. Sedmično se emituje samo jedna stalna tridesetominutna emisija prevedena na romski jezik. Zaključila je da mediji predstavljaju refleksiju jednog društva od kojih se očekuje da pokrenu određene društvene promjene.

Zamjenica Poverenice za jednakost Republike Srbije Mirjana Kecman je istakla da mediji mogu biti promotori tolerancije, ali i promotori stereotipa i predrasuda. Navela je primjer pozitivnog i negativnog uticaja medija koji su prenosili seksističke i mizogine izjave jednog ministra. Tim povodom Poverenica je uputila niz upozorenja, nakon čega je, zahvaljujući medijima, isti smijenjen. Istakla je da je Poverenica organizovala edukaciju i izdala Priručnik za novinare. Zaključila je da bi mediji trebali više da se uključuju u teme vezane za diskriminaciju kako bi doprinijeli stvaranju tolerantnijeg društva.

Urednik crnogorske informativne agencije "MINA" Milan Žugić smatra da politika i političari formiraju javni život u Crnoj Gori. Agencija "MINA" priprema i nudi razne tekstove i video priloge svim crnogorskim medijima. Ukazao je da video priču o romskim porodicama nije preuzeo nijedan medij, za razliku od priča o politici koje preuzimaju skoro svi. Naglasio je da su mediji u Crnoj Gori dosta uradili na promociji LGBTIQ populacije, kao i da je na prvoj Paradi ponosa, održanoj u Podgorici bilo 80 % medija. Zaključio je da su mediji ogledalo društva i moraju biti otvoreni kako za pozitivne, tako i za negativne priče.

Savjetnica za odnose sa javnošću u instituciji Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Milana Bojović je istakla da je institucija Zaštitnika prirodni saveznik medija kada isti rade u skladu sa zakonima, kodeksom, moralnim i etičkim načelima. Institucija Zaštitnika i mediji zajedno rade na promociji ljudskih prava, afirmaciji načela i vrijednosti jednakosti, tolerancije i nediskriminacije i vrše edukaciju građana. Mediji su važni agenti društvenih promjena i kreatori javnog mnjenja, pa samim tim utiču na oblast ljudskih prava. Istakla je da Zaštitnik prati stanje u oblasti medija i o tome izvještava u Godišnjem izvještaju o radu Zaštitnika. Mišljenja je da mediji nijesu samo svjedoci i izvještači o kršenju ljudskih prava, nego i sami budu izvori i promotori kršenja ljudskih prava. U oblasti ljudskih prava važno je proaktivnije djelovanje medija.

Na Okruglom stolu na temu „Tijela za jednakost – Glavni izazovi u radu“ učestvovali su: zamjenica Zaštitnika/ce koja obavlja funkciju Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Zdenka Perović, Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine Ljubinko Mitrović, zagovornik načela jednakosti Slovenije Miha Lobnik, predstavnica Ministarstva rada i socijalne politike u Republici Sjevernoj Makedoniji Elena Grozdanova i Ombudsman Republike Kosovo Hilmi Jašari.

Učesnici su informisali o najvećim problemima i izazovima sa kojima su se suočavali tokom rada u tijelima za jednakost.

Zamjenica Zaštitnika/ce koja obavlja funkciju Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Zdenka Perović je izjavila da je bilo mnogo teških trenutaka, ali da je Zaštitnik uvijek ostajao pri svom stavu, a drugi su vremenom pokazivali veće razumijevanje za rad ove Institucije.

Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine Ljubinko Mitrović je podsjetio da u zemljama ovog regiona tranzicija traje već 30 godina. Poručio je da se Ombudsman susreo sa brojnim problemima i oponiranjem od strane različitih institucija. Naveo je primjer protivljenja sudskog sistema Bosne i Hercegovine, koji se pozivom na poštovanje prava na privatnost usprotivio preporuci da podaci o platama i imovini sudija budu dostupni javnosti.

Zagovornik načela jednakosti Slovenije Miha Lobnik je ukazao da se trenutak dobijanja informacija o slučajevima navodnog kršenja ljudskih prava može poklopiti kod Zaštitnika i medija i da tako nastaju dodatni problemi, jer mediji često neće sačekati ocjenu Zaštitnika da li je zaista utvrđeno kršenje ljudskih prava ili ne. Ocijenio je da mediji predstavljaju četvrti hibridni stub moći države koji objedinjuje pojedinosti izvršne, zakonodavne i sudske vlasti.

Državna savjetnica za jednake mogućnosti u Ministarstvu rada i socijalne politike u Republici Sjevernoj Makedoniji Elena Grozdanova je informisala da su građani u Republici Sjevernoj Makedoniji nedovoljno upoznati sa diskriminacijom, njihovim pravima i institucijama kojima mogu da se obrate za zaštitu prava. Mnogo veći problem je što skoro niko ne osjeća potrebu da ih informiše o tome, a i sama se susrela sa izazovom prilikom organizacije edukacija o diskriminaciji za urednike medija. Navela je da su edukacije organizovane za urednike medija, jer su oni glavni donosioci odluka o tome koje će informacije biti plasirane u javnost.

Ombudsman Republike Kosovo Hilmi Jašari je ocijenio da se tijela za jednakost u regionu moraju umrežiti putem onlajn platforme na kojoj bi se objavljivale informacije na engleskom jeziku. Takođe, neophodno je da tijela za jednakost uvijek solidarno pružaju podršku i štite jedni druge kada se nađu na meti kritika od strane državnih institucija.

Konferenciju je zatvorila Zamjenica Zaštitnika/ce koja obavlja funkciju Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore Zdenka Perović.

Nacrt zaključaka sa Konferencije dostaviće učesnicima na komentare i sugestije, nakon čega će biti sačinjeni Zaključci koje će dostaviti svim učesnicima Konferencije.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković